

ven personlig-politisk interesseret i at faa en Retsreform, men vel at mærke, i Modsætning til Socialdemokratiet, en hvilken som helst Retsreform. Vi ere interesserede i en god Retsreform, men Justitsministeren er bleven interesseret i en hvilken som helst Retsreform.

Formanden: Det ærede Medlem bruger der Udtalelser, som ikke ere fuldt forsvarlige.

Borgbjerg: At Justitsministeren, der nu er i Færd med at gennemføre denne Retsreform, er bleven interesseret i en hvilken som helst Retsreform?

Formanden: Ja, det kan ikke siges.

Borgbjerg: Er det ikke parlamentarisk?

Formanden: Det kan ikke siges.

Borgbjerg: Jeg bøjer mig selvfølgelig for Formanden.

Jeg maa dog maaske sige, at Justitsministeren er bleven interesseret i en Retsreform, koste, hvad den koste vilde. Men naar jeg skal fortolke dette saadan, som det efter min Mening skal forstaaes, er ganske vist Betingelsen for, at Justitsministeren kunde faa en Retsreform, at den ikke kom til at koste alt for meget i Penge, medens den derimod gerne kan være overordentlig dyr, hvad Principperne angaar.

Justitsministeren maatte have sig en Retsreform. Hans Kollega, Indenrigsministeren, havde faaet en Valgretsreform, Finansministeren en Toldlov, Justitsministeren maatte ende denne Samling med en Retsreform. Men der var to Betingelser for, at han kunde føre en Retsreform igennem. Den ene var, at den Uvillie i Flertallet her i Tinget, i hans eget Parti, som efter Justitsministerens Afsløring ved første Behandling har været til Stede under hele denne Sags tidligere Behandling, en Understrøm af Betænkkelighed mod Bekostningerne, blev imødekommet. Reformen maatte altsaa ikke være for dyr, Omkostningerne skulde nedsættes, det var den første Betingelse. Derfor maatte Justitsministeren halvere Reformen, søge at faa Udgifterne ned. Han paastaar nu, at Udgifterne ere bragte ned til omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., bortset fra Dommerlønningernes Forhøjelse, der vil udgøre over 100,000 Kr., altsaa 600,000 Kr. i alt. Derved søger den højt-

ærede Justitsminister at gøre denne forholdsvist billige Reform gennemførlig i dette Ting.

Nu er i og for sig $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. ikke Smaapenge, men en ret betydelig Sum, og det er ikke saa overordentlig meget billigere, det vil jeg gøre opmærksom paa, end hvad den hele og store Reform, vi i sin Tid i Fællesskab have stemt for Gang efter Gang, vilde koste efter Justitsministerens Beregning. Hvis ærede Medlemmer ville se efter i Landstingets Beretning i Samlingen 1904—05, ville de se, at Justitsministeren selv opgjorde den hele og store Retsreforms Merudgift til omtrent 800,000 Kr. Nu nedsættes disse 800,000 Kr. til 500,000 Kr. Justitsministeren bortsaar den Gang fra Dommerlønningernes Forhøjelse, og gøre vi det samme nu, er det en Nedsættelse fra 800,000 til 500,000 Kr., altsaa i alt paa 300,000 Kr. Det er ikke nogen Kæmpesum. Der ofres 300,000 Kr. til mange Ting her fra dette Tings og Regeringens Side paa unyttigere Ting, end en virkelig god Retsreform vil være. Nu er det jo rigtigt, at Landstingets Højre i sin Tid mente, at Overslaget paa 800,000 Kr. var alt for lavt, og efter nøje at have gennemgaaet Grundlaget for Justitsministerens Overslag satte det Summen op, ganske vist iberegnet Dommerlønningernes Forhøjelse, til omtrent 2 Mill. Kr. fra 800,000 Kr. Nu er det Højre, som den Gang mente, at Justitsministerens Overslag var alt for lavt, og satte det op, det samme Højre, som Justitsministeren har fundet og er bleven enig med om den halverede Retsreforms Gennemførelse. Jeg vil derfor antage, at det samme Højre, Justitsministerens nuværende allierede i det andet Ting, ogsaa vil finde, at disse 500,000 Kr. ere for lavt ansat. Skulde den Sum forhøjes i samme Forhold som de 800,000, nemlig med $2\frac{1}{2}$ Gange, vil den virkelige Bekostning blive $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Jeg nærer i Virkeligheden ingen Tvivl om, at den halverede Retsreform vil komme til at koste godt og vel 1 Mill. Kr., altsaa ingen Klatskilling. Selv om Retsreformen ikke er god, er den altsaa i Virkeligheden ingenlunde billig.

Der findes i Bilaget til Fællesudvalgets Indstilling et Overslag fra den højtærede Minister om Omkostningerne, men naar man læser det omhyggeligt igennem, vil man finde adskillige Punkter, som man i hvert Fald maa sætte et stort Spørgsmaalstegn ved. Det staar for mig som uhyre tvivlsomt, om vore nuværende Retslokaler kunne slaa til til de kommende Landsretter.